

**NOVELES; OBRES
COMPLETES.
VOLUM IX**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649133505

Noveles; Obres Completes. Volum IX by Emili Vilanova

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

EMILI VILANOVA

**NOVELES; OBRES
COMPLETES.
VOLUM IX**

OBRES COMPLETES
DE
EMILI VILANOVA

VOLUM IX

EMILI VILANOVA

NOVELES

TRISTETA
CARICATURA

BARCELONA
IL·LUSTRACIÓ CATALANA
1906

TRISTETA

Lo carrer d'en Malla ve a ser una androna llargaruda que separa dues rengleres de cases, quals obertures, encarantse mica ensà mica enllà, sembla que's mirin fit a fit, com si'ls edificis se volguessin abrahonar.

Pel costat de l'Argentería s'hi entra per una volta, y altra volta rònega, de passadís estret, li dona exida al carrer d'en Burgués. Poch coneguts son aquests carrerons, y menos freqüentats encara; per lo que's refereix al d'en Malla, pot dirse sens exageració que sols hi entran, llevat dels vehins, los amos de les finques pera arreplegar lo recapte dels lloguers; los argenters que, a estil d'es-

tar per casa, ab sabates de simolsa y casquet de seda, se'n pujan a portar feyna als *finistes* y obrers de plata, que desde'ls terrats en avall son les industries a que's dedican tots los estadants; lo sereno que hi dona una passada cada dilluns pera recullir la colecta setmanal y, de cent en quaranta, a les nits en que dèu estar de broma, s'hi arriba per cantar l'hora y la serenitat del cel.

No's distingeix lo tal carrer per sa claror ni per sa netedat, ni convida a passarhi per fer dressera, per que, ademés dels repichs dels martells que no sossegan en tot lo día, l'emboyran sovint unes fumeres espesses, de sentida ingrata del vidriol ab les sals per fondre l'or y acolorirlo, y'ls socarrims de la mixtura de manegar ganivets, que sembla com si una bruja fes bullir en lo calderó les herbes de malastrugansa que donan encisos pera fer patir.

De manera que l'escatimada llenca de cel que'ls vehins veuen per la esquerdada de l'androna, y tan apartada com si la guaytessin ab uns *gemelos* de teatre posats als revés, encara l'entelan, per necessitats de la

seva industria, ab aquells vapors espessos y mal sans. Y'ls joyells de pedreria fabricats en sos obradors, que lluxen com estrelles captives en lo front y en lo coll de les senyores, ja han passat lo pelegrí abans no han sigut lliurats del carrer d'en Malla, ahont, ab farums dolentes y aspres burgits, torments de la pulidora, martiris del clavador y fibladures del buril, logran tants primors de matisos per esser després gala y afinament de la bellesa en los estrados dels palaus, en los palcos del teatre y en les festes de ca'l Arnús.

No té més esperit ni l'aventatja de gayre per netedat lo carrer d'en Burgués. Encara qu'allí les industries siguin més variades y l'aspecte igualment misteriós, ab ses botigues closes per alts taulells qu'avansan fóra la porta, menjantse l'estretor del barri ab ses vidrieres posades en àngul a mitx ayre per arreplegar claror ò per amagarse dels curiosos, de soroll no n'hi manca gens, per que

entre'l manyà y'ls que fan coberts de plata, s'ho tenen compost tan just, que quan un bat lo ferro a l'enclusa, 'ls altres repican riells al tast, y sense confrontarsho ab cap contrassenya, axís que sembla que vulguin reposar, resulta una avinensa que, al acte que para'l de la fornal, tornan a engegar lo mall los culle-rayres, y per aquesta combinació tan senzilla'l soroll queda assegurat y'ls vehins assortits d'amohino per tot lo dia.

A l'hora baixa, quan los treballadors plegan y les cynes estan quietes, llavors la quitxalla del barri, que torna d'estudi, s'encarrega de la quietut y n'heu l'entrega, comensant un altre estil de gatzara, ab crits de *fet*, de *romamí-romamà*, corredisses ab tal ò qual fuetada ò cop de pilota a l'esquena, que'ls esvive-lla ab uns axeriviments baladrers y un'alegria que com a compensació dels estrèpits dels obradors s'hi avé molt y serveix de trànzit per disposar lo vehinat al descans y quietut de la nit.